

מסורת הש"ס

(א) נלעיל ב.ד. (ג) נלעיל
 ד. מסק הנמלה מפי
 שמשקפתו (א) נוסף פ"ב
 וס' לילת רמיה' (ד) נלעיל
 יא. (א) נלעיל ב. (א) נלעיל
 מוספות שנת עב. וס' נוסף
 מטהרין סא. ד"ה רבא
 אמר. (א) נלעיל יא. (א)
 (א) נוסף (א) נוסף (א) נוסף
 (א) נלעיל ב. (א) נלעיל
 נמשטה. (א) נוסף (א) נוסף
 (א) נוסף מוספות שנת עב. נוסף
 ד"ה קף וס' נמחו לא:
 ד"ה סא. (א) נוסף (א) נוסף
 נמשטה (א) נוסף (א) נוסף
 נמחו לא. ד"ה סה"א.

תורה אור השלם

- קומו וקבלו היהודים עליהם ועל ירעם ועל כל הגוילים עליהם ולא יעברו להיות עמים את שני הגוים האלה ככתבם וכוונתם בכל שנה ושנה:
- והכתב אסתר המלכה בת אביהוואל ומרדכי היהודי את כל חקף לקים את אגרת הפרים הזאת השנית:
- אסתר ט טט ויאמר רובם ברך ממוי וקרא אלי את כל הדברים האלה ואני ברב על הספר בדין:
- יאמרו לו יח וישען הבידור ושמו מרדכי בן יאיר בן שמעי בן קיש איש מינתי:
- אסתר ב ה אחר הדין האלה גיד המלך אחשורוש את הקץ בן הדין האגני ויגשאו ויש את כסאו מעל כל השרים אשר אתו:
- אסתר ג א על בן היהודים הפרים והישיבים בערי הפרות עמים את יום ארבעה עשר לחודש אדר שמוחה ומשתחה ויום טוב ומשולח מנות איש ליתו:
- בילקח הדין ויגדל שנת המלך ויאמר להביא את ספר הזכרונות דברי הקמים והודו ויגדלו לפני המלך:
- אסתר ו א א על בן קראו לומים האלה פורים על שם הפור על בן כל דברי האגרת הזאת ומה ראו על ככה ומה הגיע אליהם: אסתר ט ט א וכל עבדי המלך אשר בשר המלך להקמן כי בן עצה לו המלך ומרדכי לא יקרע ולא ישתחוה:
- אסתר ג ב ובבאה לפני המלך אמר עם הספר וישב המלך והקרא אשר ראשו ותלו אתו ואת בניו על העץ:

לעזר רש"י

ג"ש"ש נגל"ש"ן. עפ"ם
 גידולים טפילים בעלה
 האילני

הקורא למפרע פרק שני מגילה

יט.

הרה"ל דאושכפי. סס שזבעין צו מנעלים שמורין: קמיה. נמיס: ולא עפיין. מעוזד בעפלים שקורין גל"ש: מחאק. מין עשנים עשו על ידי דבק: **מתנני' בן עיר.** שזמנו בארבעה עשר: **שהלך לנכד.** שזמנו בחמשה עשר: **אם עמיד לחזור.** מפרס נגמ': קורא

מקומו. כחוצת מקומו בן עיר בארבעה עשר בן כרך בחמשה עשר: **נב' לא שנו.** דבן כרך שהלך לעיר ועמיד לחזור למקומו קורא בחמשה עשר ולא בארבעה עשר: **אלא שעמיד לחזור בליל ארבעה עשר.** אם קודם עמוד השחר יאל מן העיר הוא דתני שזינו ריך לקרות עמיהן בלילי י"ד אע"פ שעדונו סס הואיל וציוס לא יהיה סס אין זה אפילו פרוז בן יומו: **אבל אין עמיד.** ללאת משס בלילה דהשתא הוא פרוז לאותו יום אע"פ שעמיד לחזור למחר ליום א"ו אחר נקרא פרוז וקורא עמיהן בן בלילי י"ד בן צ"ד. וה"ה לנן עיר שהלך לנכד אם עמיד לחזור בלילי ט"ו שלא יהא סס ציוס ט"ו לא הוא מוקף ליומו וקורא ב"ד כחוצת מקומו ואע"פ שהוא כנכד אבל אין עמיד לחזור בלילי ט"ו אין ריך עתיד לחזור ומנתיין וקורא עמיהן אע"פ שסופו לחזור לאחר זמן: **מנא (א) ליה.** דמשום ההוא יומא חשיב כוומייהו: **בן כפר.** שהקדים וקרא ליום הכניסה ואח"כ הלך לעיר והיה סס עליו י"ד: **בן צדן כד.** אפילו עמד לחזור וללאת משס קודם היום קורא עמיהן בלילה: **דכני העיר צעי מקרי.** כל הפריס ומנס בארבעה עשר בן כפרים בן עירות ורבנן הוא דאקילו עלייהו להקדים ליום הכניסה: **והני מילי.** דאקילו עלייהו דלון ריך לקרות ולקרות בארבעה עשר בן איתיה ככפר: **ס מחאר הדברים האלה.** גידל המלך וכו': **כל מוקף.** לקיים אגרת הפורים: **על מוקף הקפיד להזכיר: סוקופו של אחשורוש.** ומתחילתה ומה מדברת תוקפו על סופה: **ואם ראו על ככה.** המגילה נכתבה ונקראת להודיע לדורות מה ראו באותו הזמן שעשו מה שעשו ומפרס על ככה עשו ולפרס מה הגיע על העושים: **עקורא ספר.** ונכתב בספר: **אלא ספרה בחוטי פשתן פסולה.** דליא לא למאן דלמך במנסת מכות (דף יא). ספר תורה שספרו צפשתן פסולה: **ונקראת אגרה.** לומר שאינה תמורה כספר: **שיהו משולשין.** שיהא מראש התפרא על מוקס תפירת הגיד כממנו ועד המה הגיד השני ומן הגיד לשליש כמשלשית לסוף התפיר: **הנסובה בין הכסופים.** ספרים שהיו בימי החכמים כולן בגליון כספר תורה שלנו: **לא ילא.** דבעינן אגרת לעממה דמיפרסם ניסא טפי דכי קוראיה דין הכסופים נראה כקורא במקרא: **אי מחסרה או מייסרה.** אלוכה משאר הקלפים למעלה או למטה או קרה מהן ויש לה היכר לעממה: ומתו

דיפתרא דמל"ח וקמיה ולא עפיין. קשיא ל"כ הלא כותבין על קלפים שלנו ללא עפיני ספר תורה ותפלין ומגילה ומיך רצינו מס שהסיד שלנו ונמינן בקלפים שלנו מהני כעפלים ומדע דכפרק שני דגיטין (דף עב). אמר דכלל עפיין יכול להודיף ושלנו אין יכול להודיף על הלצן (א):

על הספר ובדיו. פירש ר"ת שהדיו שלנו הוא דיו גמור אבל של עפלים לא הוא דיו והכי משמע פ"ב דגיטין (ג"ס) (ב) דמניח בכל כותבין צדיו ובסס ומסיק בכל דבר של קיימא ומסיק לאתוי מאי ומשני לאתוי הא דלמך רבי חייא כמנו דמני טריאל ונעפלא כשר ומדלאתרין לאתוי עפלא מרצויא דתר דמני דיו שמע מינה דעיקר דיו לא הוא מעפלא ומטעם זה ראה לפסול ספר תורה הכתובה מדיו של עפלים והכא שכתובים השיבו לו דלמך מייירי בנמי שפרו בן עפלים אלס אלותו שעשו מנוף העפלים ודלי הוא טוב ומי"מ נראה דלמותו שלנו הוא עיקר דיו כדמשמע פרק כל היד (מד דף ב). דרבי אמר פלי קורטא דליתא לדין פירוש שספר תמיכה של דיו ובדיק ציה דס משער וצלותו שלנו שיך שיהיה ולא צלותו של עפלים: **בן כפר שהלך לעיר בין כך ובין כך קורא עמהם.** פירש רש"י ואע"פ שקרא כבר ליום הכניסה וקשיא למה יחזור ויקרא שני פעמים ומי"מ נראה דשפיר פי' רש"י דמיון שהיה בעיר בלילה נעשה ככני העיר ואע"פ שעמיד לחזור (א) (ב) צ"ד ואע"פ שקרא ציוס הכניסה דהא דלמרי' כפרים מקדימים ליום הכניסה כדי שיספיקו מים ומזון לאחיהם שצרכיהם ופטוריהם ממגילה היינו דווקא כשאינם שואים סס בליל י"ד אלס ציוס י"ד צליס סס אלס כששואים סס בליל ארבעה עשר ודלי דינס ככני העיר אע"פ שקראו כבר:

ובלכ"ד שיהו משולשין. נראה כמנו שפשי"ש שיהיה * מראש התפר עד הגיד כמנין לגיד חזירו ציון למעלה ציון למטה והכי נמי משמע במכות (דף ע: ו) וס' גזי ערי מקלט דקאמר ושלש שיהו משולשין מדרוס לתצרון כמחזרון לשכס ומשכס לקדש כמקדש לאפון שמע מינה דמשולשין משמע מיה ולח כמו שמפרשים שישים הגיד צראס הדף ובמלמעיו ובסופו (א): שיוך

שנין ולא איפרוק ומה הגיע אליהם דקמל ושתי ומ"ד מאיש יהודי מה ראה מרדכי דאיקני בהמן על ככה * דשוי * נפשיה ע"ז ומה הגיע אליהם דאתרחיש ניסא ומ"ד מאחר הדברים האלה מה ראה המן שנתקנא בכל היהודים על ככה משום * דמרדכי לא יכרע ולא ישתחוה ומה הגיע אליהם * ותלו אותו ואת בניו על העץ ומ"ד מבלילה ההוא מה ראה אחשורוש להביא את ספר הזכרונות על ככה דומינתיה אסתר להמן בהדיה ומה הגיע אליהם דאתרחיש ניסא * א"ר חלבו אמר רב חמא בר גוריא אמר רב הלכה כדברי האומר כולה ואפי' למאן דאמר * מאיש יהודי * צריכה שתהא כתובה כולה וא"ר חלבו אמר רב חמא בר גוריא אמר רב מגילה נקראת ספר ונקראת אגרת נקראת ספר * שאם תפרה בחוטי פשתן פסולה ונקראת אגרת גידין כשרה אמר רב נחמן ובלבד שיהו משולשין אמר רב יהודה אמר שמואל * הקורא במגילה הכתובה בין הכתובים לא יצא אמר רבא * רבא אמרן אלא דלא מחסרה ומייתרא פורתא אבל מחסרה ומייתרא פורתא לית לן בה לוי בר שמואל הוה קא קרי קמיה דרב יהודה במגילה הכתובה

עוד הנהגות הפדוס. למה לי עוד היושבים בערי הפרות. לא בא אלא ללמד מהו קרי פרוז. וכן מוקף (במקומו) [בן יוסף] קרוי מוקף. ו"דש"ל"ט יוחא בן כרך שהלך לעיר שזמנו מאוחר. בן עיר שהלך לנכד ואין זמנו מוקדם. (א) לפיכך שנינו אם עתיד לחזור. אם הור חזר ואם לא נעשה מוקף. אמר ר' יוחנן בן בן עיר שהלך לנכד. אמר ר' יוסי את כן, בפתח להשתקע. כו'. ונחבר הפירוש שפירשו. אמר רבא בן כפר שהלך לעיר בין עתיד לחזור בכפר בין אינו עתיד לחזור קורא עמהן ב"ד. ולא תקינו ליה רבנן לאקדמיה ליום הכניסה אלא כי איתיה בכפר אבל כי איתיה בעיר ככני העיר בעי למיקרא. ומתוכם אביי עליה, ומתוהיז הכי בן כפר שהלך לעיר בין כך ובין כך קורא עמהן. [פיסקא] מוכיח קמיה [אזינן] את המגילה ויוצא בה. רבי מאיר אומר כו'. ואסיקנא ויחילכא כדברי האומר את כולה. אמרו משמיה דרב מגילה נקראת ספר. ללמד שאם תפרה בשתן פסולה כספר תורה. נקראת אגרת, שאם היטיל בה [בג] הכי גידין כשרה. ובלבד שיהו משולשין. כלומר החוט כרוך זה אחר זה ג' פעמים. שלש שלש בשתי קצוות ושלש באמצע. הקורא במגילה הכתובה בין הכתובים שכתובה מגילה ומגילה אסתר בלילי זה ורוב היריעות הכתובות כולן מדה אחת. פסולה. ואם מחסרה או מייתרא. כגון שכל יריעה רחבה שלש זרתות והיריעות שכתובה בהן מגילה אסתר רחבן שלש זרתות וחצי זרת, או שתי זרתות וחצי, שנראת מגילה כפני עצמה כשרה.

עין משפט גד מצוה

בר א מיי פ"א מלמסת
 מגילה הלכה י נוסף
 א"ה פ"י מפתח פניה ה:
 בו ב מיי סס הלכה ג
 טור ש"ע א"ח ס' ס'
 מלך ספ"ג:
 כה ג מיי סס הלכה י
 טור וס"ע א"ח ס' ס'
 מפתח ספ"ג ה:
 כה ג מיי פ"ב סס הל'
 ו טוש"ע א"ח ס' ס'
 מלך ספ"ג ג:
 ל ה מיי פ"ב מלמסת
 מגילה הלכה יא סגמ
 עשין ד טוש"ע א"ח ס' ס'
 ובסס וטוש"ע א"ח ס' ס'
 מלך ספ"ג ו:
 לא ז מיי סס הלכה ח
 טוש"ע סס ספ"ג ח:

גליון הש"ס

התוספות ד"ה ובלבד
 שיהו ב"ו פירוש התפר.
 עיין בכרוז דף לג ע"א
 מוספות וס' עיין סה"ט
 משולשין וס' אילת סה"ט
 הדף וכו' וכן נוסף:

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מנא
 אמרנא לה דמשום האור:
 (ב) תוס' ד"ה על הספר
 וכו' דתתן בכל כותבין צדיו
 ובסס וטוש"ע א"ח ס' ס'
 דכ"ר: (א) ד"ה בן כפר וכו'
 שעמיד לחזור בליל י"ד
 ואע"פ:

הנהגות מהר"ב רנשבורג

א רש"י ד"ה סהו
 משולשין שיהא מלמסת
 התפר וכו'. ג"כ עיין
 מהמ"מ ש"ק שאלתי
 והגיה בלשון רש"י עפ"ם
 בספר חתם סופר ועיין
 בכרוז דף לג ע"א
 מוספות ד"ה שיהו וכו'
 משמע כדכרוי ודכריס
 סומרים הלכא יעו"ה
 ודו"ק:

מוסף רש"י

חרתא דאושכפי.
 אלמני"ט (שבת טז)
 אלמני"ט (גיטין טז)
 דשוי נפשיה ע"ז. ולי
 לכו הכי לא חזר מרדכי
 ממגרה לו והיה טוע
 ומתחילתה לו (סנהדרין
 טז). הלכה כדברי
 האומר כולה. לין
 לקרות. ופלני נה מנא
 נמתי' (לעיר וכו').

רבינו הננאל

קלקומוס.
 דאושכפי. דפתרא. דמילת
 אקמיה ולא עפיין. יגד.
 מחקא. באלו כולו לא
 יצא. עד שתהא כתובה
 על העור ובדיו. דגמר
 כתיבה כתובה (מתיב סבא
 והכתוב אסתר המלכה
 וכתיב התם) ויאמר להם
 ברוך מפי קריא אלי את
 כל הדברים האלה ואני
 כותב על הספר בדין.
 מתנני' בן עיר שהלך
 לנכד ובן כרך שהלך לעיר
 אם עומד לחזור ולמקומו
 קורא במקומו. אמר רבא
 לא שנו בן כרך שהלך
 לעיר קורא במקומו. אלא